

Aika 12.03.2024, klo 18:02 - 20:11

Paikka Ruskon kunnanvirasto, valtuustosali

Käsitellyt asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- § 2 Pöytäkirjan tarkastaminen
- § 3 Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintakertomus vuodelta 2023
- § 4 Hyvinvointilautakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023
- § 5 Toiminnan ja käyttötalouden seuranta
- § 6 Investointiprojektien seuranta ja alustavat toteutussuunnitelmat 2024
- § 7 Hyvinvointitoimialan kehittämishankkeet ja -rahoitukset 2024
- § 8 Yleisten leikkipuistojen kehittäminen kuntalaisia osallistavalla tavalla
- § 9 Kesäkerhotoiminnan järjestäminen 2024
- § 10 Pääkirjaston asiointipisteen palveluajat 1.4.2024 alkaen
- § 11 Kansalliseen e-kirjastoon liittyminen
- § 12 Kulttuuri- ja kulttuurihyvinvointipalvelukatsaus
- § 13 Päihdetilannekyselyn tulokset ja ehkäisevän päihdetyön tilanne Ruskolla
- § 14 Kuntakohtaiset fyysisen toimintakyvyn Move! -mittaustulokset
- § 15 Voimaa vanhuuteen -ohjelman mukaiset toimenpiteet
- § 16 Hyvinvointitoimialan myöntämät kohdeavustukset 2024
- § 17 Erityisryhmien liikunta-avustuksien myöntäminen
- § 18 Matalan kynnyksen kasvatuksellisen tuen palvelujen hankinta
- § 19 Vastaus kuntalaisaloitteeseen koskien synnytyskorvauksen palauttamista
- § 20 Viranhaltijapäätökset
- § 21 Ilmoitus- ja muut asiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Mari Renberg, puheenjohtaja
Marja Kouvonen, saapui 18:16
Sami Niemi
Henri Remander
Teiju Tammi
Juha Vuotinen

Muut saapuvilla olleet

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, sihteeri
Jari Lehtola

Poissa

Marju Teinikivi, 1. varapuheenjohtaja
Monika Antikainen, varajäsen
Ari-Pekka Kannisto, varajäsen
Pauli Korgan, varajäsen
Petri Laaksonen, varajäsen
Kari Lehtinen, Kunnanjohtaja
Johanna Suokivi

Allekirjoitukset

Mari Renberg
Puheenjohtaja

Mikko Hulkkonen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

18.03.2024

18.03.2024

Teiju Tammi

Henri Remander

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastaminen

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Pöytäkirja tarkastetaan sähköpostilla 19.3.2024 mennessä ja allekirjoitetaan sähköisesti myöhempanä ajankohtana.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Pöytäkirjan tarkastajat valitaan kokouksessa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Teiju Tammi ja Henri Remander.

§ 3

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintakertomus vuodelta 2023

RUSDno-2024-145

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

1 Vanhusjavammaisneuv.toimintakertomus 2023.pdf

Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintakertomus vuodelta 2023 on valmistunut.

Toimintakertomus on oheismateriaalina.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää merkitä vanhus- ja vammaisneuvoston toimintakertomuksen tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 4

Hyvinvointilautakunnan toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2023

RUSDno-2024-147

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

1 Toimintakertomus 2023.pdf

2 Tilinpäätös 2023.pdf

3 Sisäinen valvonta 2023.pdf

Hyvinvointilautakunnan tilinpäätös vuodelta 2023 on valmistumassa tuloslaskelman, toimintakertomustietojen ja sisäisen valvonnan raportin osalta. Kirjanpitolain mukaan kuntien tilinpäätösten on valmistuttava viimeistään maaliskuun loppuun mennessä.

Oheismateriaalina ovat hyvinvointitoimialan toimintakertomus, sisäisen valvonnan selonteko ja talouden toteumaraportti 2023 (7.3.2024 tilanteen mukaan). Raportista puuttuu vielä joitakin sisäisiä vyörytyseriä. Siksi saattaa olla, että joitakin toiminnallisten tavoitteiden ja toteumien tunnuslukuja on syytä vielä ennen lopullista tilinpäätöksen hyväksymistä tarkentaa.

Yhteenveto toimintakertomuksesta

Vuoden 2023 toiminnallisissa tavoitteissa painottuivat toimialan oman palvelutuotannon kohteena olevat toiminnot ja vastuualueiden lakisääteiset tehtävät.

Toimialan vastuualueilla kirjastopalveluissa asetetuista tavoitteista arvattavasti jäätiin toimitilatilanteen vuoksi, mutta tehdyt kehittämistoimet saavutettavuuden edistämiseksi kasvattivat asiointimääriä. Kirjastopalvelujen tarpeeseen vastattiin mm. vuoden alussa avatulla asiointipisteellä, hakeutuvilla palveluilla sekä kirjastoautomaattien avulla. Toimialalla suurimmat kehittämistoimet koskettivat nuorisopalveluja, joissa kahden hankkeen myötä toimintaa suunnattiin entistä intensiivisemmin osaksi perusopetuksen arkea. Koulunuorisotyöntekijä aloitti toimintansa yläkoululla ja perusopetuksen yhteisöllisen opiskeluhoollon hankkeen myötä vahvistettiin kouluilla tehtävää hyvinvointityötä. Liikuntapalveluissa pilotoitiin ikääntyvien liikuntapalveluja osana Voimaa vanhuuteen -ohjelmaa, ja liikuntaolosuhteita kehitettiin suunnitelmallisesti. Lapsiperheille suunnattua nanny-palvelua toteutettiin järjestötoimijan kanssa. Matalan kynnyksen kasvatusavun vaikutuksista on viitteitä lasten, nuorten ja perheiden korjaavampien palvelujen tarpeen vähenemisessä.

Koko kuntaa koskevinä kehittämistoimina kunnan ulkoista ja sisäistä viestintää parannettiin. Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisessä pureuduttiin esihenkilöiden vertaistuen vahvistamiseen. Loppuvuonna saatettiin loppuun laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinta ja osallistuttiin aktiivisesti

hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyön valmisteluun, joka lisääntyi huomattavasti aiemmasta. Edellisenä vuonna laaditun yhdistysohjelman ja kulttuurihyvinvointi- ja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa jatkettiin. Esteettömyystyössä toimia kohdennettiin kirjastopalvelujen saavutettavuuden edistämiseen. Osallisuutta vahvistettiin toteuttamalla useita avoimia kyselyjä ja erityisesti nuorille suunnattuja kuntalaiskeskusteluja palvelujen kehittämiseksi.

Talouden osalta hyvinvointitoimialan sitova toimintakate ulkoisten ja sisäisten kulujen ja tuottojen osalta oli 98,1 %. Ulkoisten kulujen osalta talousarviotaso alittui nettotuloksen jäädessä 80,7 %:iin. Henkilöstön palkkakulujen alitus (n. 95 000 euroa) liittyi sekä ostopalvelulla palkatun nannyn kuluihin, jotka olivat alun perin varattu palkkakuluihin, että osan kirjastohenkilöstön palkkaamatta jättämiseen kirjastotilojen supistuttua. Kesäkerhotoimintaa toteutettiin talousarviosta poiketen yhdistystoimijan kautta. Suurimmat kulujen alitukset kohdentuivat kuitenkin muihin toimintakuluihin, jotka sisältävät mm. sisäisiä ja ulkoisia vuokria, ja joissa toimitilatilanne on todennäköisesti muuttanut tilannetta. Myös toimialan toimintatuotot ylittyivät talousarviosta liki 90 000 eurolla, mikä paransi toimialan tulosta huomattavasti.

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta

Ruskon kunnanvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet 26.6.2023. Ruskon kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutetaan kuntalain, valtuuston hyväksymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden ja hallintosäännön mukaisesti. Konserniohjeella varmennetaan sisäisen valvonnan toimia konserniyhteisössä. Yhteisöjen hallituksen tulee sitoutua noudattamaan edellä mainittuja ohjeita omassa toiminnassaan.

Kunnan toimielimillä on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä ja valvonnan jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Jokainen esimies on vastuussa johtamansa toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta eli toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta.

Valvontavastuussa olevat esimiehet testaavat sisäisen valvonnan toimivuutta omalla vastuualueellaan. Palvelualajohtajat laativat vuosittain toimintakertomuksessa esitettävän sisäisen valvonnan selonteon tueksi arvioinnin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Sen lisäksi talousarvion laadinnan yhteydessä arvioidaan tulevan vuoden merkittävimmät riskit, joiden toteutuminen arvioidaan tilinpäätöksen toimintakertomuksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä hyvinvointitoimialaa koskevan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 2023, selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä valtuuttaa hyvinvointijohtajan ja taloushallinnon tarvittaessa tarkentamaan toimintakertomuksen ja toteuman tietoja päivittyvien tilinpäätöslukujen pohjalta ennen kunnanhallituksen ja valtuuston tilinpäätöksen käsittelyä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 5

Toiminnan ja käyttötalouden seuranta

RUSDno-2024-135

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

- 1 Tuloslaskelma 3_2024.pdf
- 2 Käyttösuunnitelma 2024.pdf
- 3 Täytäntöönpano-ohjeet_2024.pdf

Hallintokuntien on seurattava tiiviisti toimialueensa taloudellista ja toiminnallista kehitystä ja raportoitava lautakunnalle niin, että se on tietoinen toimialueensa tilanteesta niin taloudellisesti kuin toiminnallisestikin. Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausitasolla (hallintosäntö 62 §).

Oheismateriaalina on hyvinvointilautakunnan käyttötalouden toteutuma ajalta 1.1.-1.3.2024. Toteumaraportin luvut eivät ole vielä aivan lopullisia.

Hyvinvointijohtaja esittelee hyvinvointitoimialan ajankohtaisia asioita kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää merkitä tietoonsa saatetuksi toiminnan katsauksen ja käyttötalouden toteutuman. Lisäksi lautakunta hyväksyy käyttösuunnitelman vuodelle 2024.

Kokouskäsittely

Kunnanhallitus on 17.1.2022 § 19 hyväksynyt vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet. Hallintosäännön 54 §:n mukaan kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmat on vahvistettava helmikuun loppuun mennessä. Talousarvion sitovuustasoksi valtuusto on määrännyt tehtäväalueittain toimintakатteen ja henkilöstömenot. Investointien osalta sitovuustaso on projektikohtainen määräraha. Ohessa täytäntöönpano-ohjeet sekä hyvinvointilautakunnan käyttösuunnitelma vuodelle 2023.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 6

Investointiprojektien seuranta ja alustavat toteutussuunnitelmat 2024

RUSDno-2024-137

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

1 Investoinprojektit 2024 hyvla, tekla.pdf

Hyvinvointipalveluilla ja teknisillä palveluilla on yhteisiä talousarviossa päätettyjä investointiprojekteja. Projekteina (ja niiden projektinumeroina ja talousarvioon varattuina määrärahoina) vuonna 2024 ovat seuraavat:

- Leikkipaikat (8400)
- Lähiliikuntapaikkojen kehittäminen (8410)
- Esteettömyyskartoitukset ja korjaukset (8031)

Investointiprojektien projektisuunnitelmia esitellään kokouksessa. Projektien etenemisestä raportoidaan lautakunnan kokouksessa omana seurantana, jolloin tarvittaessa päivitetään toteutussuunnitelmia.

Oheismateriaalina investointiprojektien tarkemmat kuvaukset ja niihin varatut määrärahat taloussuunnitelmassa.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä hyvinvointilautakuntaa koskevien investointien toteutussuunnitelmat ja raportointitavan.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 7

Hyvinvointitoimialan kehittämishankkeet ja -rahoitukset 2024

RUSDno-2024-138

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Hyvinvointitoimiala on hakenut kehittämisrahoitusta eri kehittämishankkeisiin, joiden toiminta-aika kohdentuu kokonaan tai osittain vuodelle 2024.

Hyvinvointitoimialan kehittämishankkeet (sekä avustus ja omarahoitusosuus) toimintavuodella 2024 ovat:

- Etsivä nuorisotyö 17 280 € (50 %)
- Koulunuorisotyö 40 000 € (10 %)
- Harrastamisen Ruskon malli 22 000 € (25 %)

Lisäksi on haettu rahoitusta seuraaviin ns. vakiintuneen toiminnan hankkeisiin (etsivä nuorisotyö, harrastamisen malli) sekä uusiin pienempiin hankkeisiin (hyvinvointilautakunta 12.12.2023 päätösten § 97, § 98) mukaisesti:

- Etsivä nuorisotyö 19 800 € (50 %)
- Harrastamisen Ruskon malli 22 125 € (25 %)
- Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittäminen 2 000 € (70 %)
- Kirjastojen alueellinen ja paikallinen kokeilu- ja kehittämistoiminta 5 728 € (20 %)

Omarahoitusosuuksien kattamiseen on varattu määrärahat talousarvion käyttötaloudessa. Kokouksessa esitellään tarkemmin hankkeiden toimintaa ja rahoitusta sekä mahdollisia uusia hankehakumahdollisuuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä vuodelle 2024 kohdistuvat kehittämishankkeet, niiden rahoituksen ja tehdyt hankehaut tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 8

Yleisten leikkipuistojen kehittäminen kuntalaisia osallistavalla tavalla

RUSDno-2024-153

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Ruskon hyvinvointitoimiala kehittää kunnan yleisiä leikkipuistoja ja lähiliikuntapaikkoja kuntalaisia osallistavalla tavalla talousarvion investointiprojektien mukaisesti.

Leikkipuistojen ja lähiliikuntapaikkojen kehittämisessä on suosittu leikkipuistojen kehittämissuunnitelman mukaisesti toimenpiteitä, joilla voidaan edistää eri-ikäisten liikkumista, ei vain lasten. Tavoitteena on kehittää leikkipuistoista koko perheen viihtymispaikkoja, eräänlaisia perhepuistoja.

Osana leikkipuistojen investointiprojektia on viime vuosina valittu yhdessä kuntalaisten kanssa parannusta eniten vaativat kohteet yleisistä (ei siis päiväkotien, koulujen tai muiden toimijoiden) leikkipuistoista. Kehitettävän leikkipuiston valinnan ja ideoiden keruun perusteella on tehty puistolle toteutussuunnitelma.

Ota kantaa -palvelussa on ollut keväisin avoinna kysely, jossa on ollut mahdollisuus ehdottaa, mitä kunnan leikkipuistoista pitäisi kuluvana vuonna kehittää, miksi ja miten. Tulosten pohjalta on valmisteltu toteutusehdotus tarjouspyyntöineen lautakunnan päätettäväksi. Vastausaktiivisuus on ollut kohtuullisen suurta, ja osallistamisen tapaa on pidetty kuntalaisten keskuudessa hyvänä.

Kuluvana vuonna käydään maaliskuussa läpi kunnan leikkipuistot ja muut vapaa-ajan kohteet Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) turvallisuuskatselmuksessa ja päivitetään kevään aikana kohteiden turvallisuussuunnitelmat sekä leikkipuistojen kehittämissuunnitelma. Katselmuksen huomioiden ja leikkipuistojen aiemman kehittämishistorian pohjalta kuntalaiskyselyyn valikoidaan tänä vuonna viranhaltijavalmistelun pohjalta sopivimmat kehittämiskohteet. Samalla arvioidaan mahdollisuutta hankerahoitusten hakuun loppuvuonna 2024.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää, että leikkipuistojen kehittäminen toteutetaan esitetyllä tavalla.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 9

Kesäkerhotoiminnan järjestäminen 2024

RUSDno-2024-141

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Ruskon kunta järjestää hyvinvointitoimialan ja perusopetuksen yhteistyössä kesäkerhon 3.6.–20.6.2024 välisellä ajalla pääasiassa 1. ja 2. luokkalaisille ruskolaisille lapsille. Kesäkerho toteutetaan sekä Ruskon että Vahdon kunnan osassa kunnan omana toimintana hyödyntäen nuorisopalvelujen ja perusopetuksen työntekijöiden työpanosta. Kesäkerhotoimintaan osallistuu avustavina työntekijöinä myös kesätyöntekijöitä.

Ruskon kunnan osassa kesäkerhoa pidetään Ruskotalon ympäristössä ja kouluissa ja Vahdon kunnan osassa aamu- ja iltapäivätoiminnan tiloissa lähiliikuntapaikkoja ja luontoa hyödyntäen. Lounas ja välipala tarjoillaan Hiidenvainion koululla ja Laukolan koululla.

Hakuaika kerhoon on 25.3.–26.4.2024 ja hakemisesta tiedotetaan huoltajille Wilmassa ja kunnan kotisivuilla. Kerhoon voivat ilmoittautua 1. ja 2. luokkalaiset ruskolaiset lapset. Kerhoon otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä Ruskolla enintään 35 lasta ja Vahdolle enintään 20 lasta.

Kerhoon osallistumista peritään viikkomaksu eli lapsen voi ilmoittaa kerhoon 1–3 viikoksi. Viikon hinta on 50 euroa ja lyhyempi juhannusviikko 40 euroa. Hinta sisältää toiminnan, ruokailut ja lapsen vakuutuksen.

Kesäkerhotoiminnasta vastaavana toimii nuorisopalveluvastaava Paula Mickelsson, jonka lisäksi kerhoissa työskentelee 2–3 kerhon ajaksi palkattua koulunkäynnin ohjaajaa, nuorisotyöntekijöitä tarpeen mukaan ja yhteensä viisi kunnan palkkaamaa kesätyöntekijää.

Hyvinvointitoimialan käyttötalousuunnitelmassa kesäkerhotoimintaan on varattu toimintakuluihin määrärahaa Ruskon kunnan osalta. Aiempina vuosina Vahdon kunnan osassa kesäkerhotoiminta on toteutettu Vahdon MLL:n toimesta, mikä ei kuluvaan vuonna yhdistyksen mukaan tule onnistumaan, ja siksi kerhotoimintaa Vahdolla on suunniteltu toteuttavan omana toimintana. Em. muuttuneesta tilanteesta johtuen koulunkäynnin ohjaajien henkilötyövuosien määrä ja palkkakulut kesäkuun osin saatavat kasvaa talousarviossa ilmoitettua suuremmiksi. Asiasta ja sen vaikutuksista viedään tieto henkilöstöjaokselle. Kokouksessa esitellään tarkempaa arviota kerhotoiminnan kustannuksista ja tuloista.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

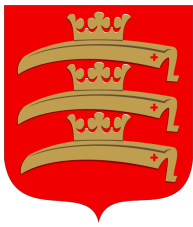
Hyvinvointilautakunta päättää merkitä kesäkerhotoiminnan suunnitelman tietoonsa saatetuksi, hyväksyy kerhotoiminnan kulujen kattamisen tarvittaessa molempien toimialojen muista käyttötalousmenoista ja saattaa kerhotoimintaan kohdennettujen henkilötövuosien tilanteen henkilöstöjaoksen tietoon.

Kokouskäsittely

Kesäkerhotoiminnan jatkokehittämisen osalta lautakunta evästi, että tulevana toimintavuosina kesäkerhojen paikkamäärää tarkastellaan suhteessa kunnan osien oppilasmäärään ja mahdollisuuksien mukaan kasvatetaan.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 10

Pääkirjaston asiointipisteen palveluajat 1.4.2024 alkaen

RUSDno-2024-129

Valmistelija / lisätiedot:

Jari Hjelm, Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö, jari.hjelm@rusko.fi

Pääkirjaston asiointipiste avattiin tammikuussa 2023. Toimintaa laajennettiin toukokuussa 2023 omatoimikäytöllä. Ruskotalon peruskorjauksen ajan toimipiste oli suljettuna ja avattiin yleisölle jälleen syyskuun 2023 alussa.

Lainaus- ja asiakasmäärät asiointipisteellä ovat kasvaneet tasaisesti. Käytön perusteella palveluaikaa on tarpeen kasvattaa ja sijoittaa aikoihin, jolloin asiakkaat kirjastoa mieluiten käyttävät. Käytön perusteella omatoimi- ja palveluajoiksi ehdotetaan:

	ma	ti	ke	to	pe	la	su	yht
Henkilökunta paikalla, ovi avoinna	15-19	13-19	13-19	-	9-15	-	-	22 h
Omatoimiaika, kirjautuminen kirjastokortilla	8-15	8-13	8-13	8-19	8-9, 15-17	8-17	8-17	49 h
Kirjasto käytettävissä	8-19	8-19	8-19	8-19	8-17	8-17	8-17	71 h

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Lautakunta päättää ehdotuksen mukaisesti

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 11

Kansalliseen e-kirjastoon liittyminen

RUSDno-2024-57

Valmistelija / lisätiedot:

Jari Hjelm, Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö, jari.hjelm@rusko.fi

Vaski-kirjastot ovat tarjonneet asiakkailleen e-aineistoja vuodesta 2013 alkaen. E-aineistokokoelmaa on tuotettu yhteisesti kirjastokimppaan osallisten kesken. Kokoelmaa on laajennettu ja monipuolistettu säännöllisesti eri aineistolajeihin, mm. e-äänikirjoihin, -lehtiin sekä musiikin ja kielten verkkokursseihin.

Hankinnat kokoelmaan on tehty keskitetysti ja hankintakustannukset ovat kunnat suorittaneet Vaski-yhteistoimintamaksujen yhteydessä vuosittain. E-aineistojen käyttö on kasvanut vuosittain ja e-aineistot ovat nykyisin merkittävä osa kirjastopalveluja.

Vaski-kirjastojen sisäinen yhteistyö e-aineistojen hankkimiseksi ja tarjoamiseksi päättyy kuluvan vuoden aikana ja suurin osa nykyisistä Vaski-kirjastojen e-aineistosopimuksista sanotaan irti, koska e-aineistot siirtyvät käytettäväksi kansallisen e-kirjaston kautta. Vastuu valtakunnallisen e-kirjastopalvelun, e-kirjaston, käyttöönotosta, kehittämisestä ja ylläpidosta on 1.1.2024 alkaen ollut Kansalliskirjastolla. Työtä varten Kansalliskirjastoon on perustettu e-palveluyksikkö ja on se on aloittanut yhteistyön Suomen yleisten kirjastojen kanssa.

Kirjastojen yhteisellä e-kirjasto -palvelulla pyritään valtakunnallisesti parempaan alueelliseen tasa-arvoon ja laajempaan ja monipuolisempaan e-aineistojen tarjontaan. Keskitetty palvelu myös vähentää kirjastoissa päällekkäistä työtä.

Kansallisen e-kirjaston kautta kuntalaiset saavat jatkossakin käyttöönsä monipuolisen ja uudistuvan kokoelman e-aineistoja. Palvelun kielivalikoima kattaa käyttöönottovaiheessa kotimaiset kielet ja jonkin verran aineistoa englanniksi, saksaksi ja ranskaksi. Valikoimaa laajennetaan ja monipuolistetaan tulevana vuosina.

Ruskon kunnan on solmittava Kansalliskirjaston kanssa sopimus e-kirjaston käyttöönotosta 15.3.2024 mennessä, jotta e-aineistot olisivat jatkossakin osa kuntalaisten kirjastopalveluja:

- Sopimus Kansalliskirjaston kanssa on aluksi voimassa määräaikaisena 31.12.2026 asti ja sen jälkeen toistaiseksi.
- Sopimus on irtisanottavissa sopimuksessa määritellyllä tavalla.
- Sopimuksessa määritelty e-kirjastopalvelun kustannus on 0,7 € kunnan asukasta kohden vuoden 2026 loppuun asti.

-
- Kunnan asukasluku tarkistetaan vuosittain edellisen vuoden joulukuun 31. päivän asukasluvun mukaan
 - Vuosimaksu vuodelta 2024 määräytyy siten että maksu / kunnan asukas on $0,7 \cdot (12 - \text{palvelun avaamisajankohdan kuukausi numeroina}) / 12$
 - Vuosimaksua per kunnan asukas tarkistetaan vuodesta 2026 lähtien kerran vuodessa koskien seuraavaa vuotta.
 - Sopimuksella kunnat tekevät yhteistyötä Kansalliskirjaston kanssa toteuttaakseen laissa yleisistä kirjastoista (29.12.2016/1492) määritellyt tehtävänsä ja Kansalliskirjasto toteuttaakseen Yliopistolaissa (24.7.2009/558) määriteltyjä tehtäviään tarjota kansallisia palveluita yleisille kirjastoille.

Kansalliseen e-kirjastoon osallistuminen rahoitetaan kirjaston käyttötaloudesta. Käyttöönottovuonna 2024 e-kirjaston kustannukset ovat Ruskon kunnalle laskennallisesti 3004 €.

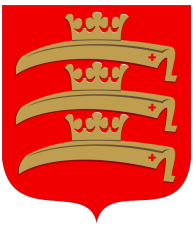
Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä yhteistyösopimuksen Kansalliskirjaston kanssa ja valtuuttaa kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikön solmimaan sopimuksen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 12

Kulttuuri- ja kulttuurihyvinvointipalvelukatsaus

RUSDno-2024-113

Valmistelija / lisätiedot:

Jari Hjelm, Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö, jari.hjelm@rusko.fi

Oheismateriaali

1 Kulttuuripalvelujen vuosikalenteri 1.3.2024.pdf

Hyvinvointilautakunta käsitteli kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa (§ 21 11.3.2022, RUSDno-2022-150) ja päätti valtuuttaa kirjasto- ja kulttuuripalvelun hankkimaan kulttuurihyvinvointisuunnitelman mukaisia uusia palveluita määrärahojen puitteissa esittelyssä mainituin periaattein. Kokouksessa esitelty kulttuurihyvinvointisuunnitelmaluonnos luo puitteet ja kuvailee kuntalaisille järjestettäviä kulttuurihyvinvointipalveluita ja niiden toteutustapoja. Koska ala on verrattain uusi ja palvelutuottajien järjestäytymisaste matala, keskeisessä asemassa kulttuurihyvinvointipalveluita järjestettäessä paikallisesti on verkostomainen työtapo, kohdeavustukset sekä kokeilukulttuuri. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti palveluista saatujen kokemusten myötä. Kulttuurihyvinvointisuunnitelman mukaisia uusia palveluita otetaan käyttöön määrärahojen puitteissa. Palveluja järjestettäessä otetaan huomioon hyvinvointisuunnitelmassa esiin tuotuja kehittämistarpeita, verkostomainen työtapo, kohdeavustukset sekä kokeilukulttuuri.

Kulttuuripalvelut on julkaissut vuoden 2024 alussa hyvinvointi- ja vapaa-aikatoimialan sivustolla kulttuuripalvelujen vuosisuunnitelman, joka pohjautuu kulttuurihyvinvointisuunnitelmaan ja joka on koostettu lautakunnan hyväksymien, ym. perusteiden mukaan. Kalenteria ylläpidetään säännöllisesti.

Teemoja, joita palveluilla käsitellään ovat mm. lapsi-vanhempi vuorovaikutus, henkilökohtainen taidesuhde, kielellinen kehitys ja lukutaito, itseilmaisuus, muuttuva keho, liikkuvuus, omat rajat ja elämänlaatu.

Kumppanuussopimusten osalta kolmannen sektorin kanssa on neuvoteltu kotiseututeemaisesta verkkonäyttelystä, arkeologisesta kenttäkävelystä sekä suuremman kesätaapahtuman järjestelyistä Rusko-päivien yhteydessä.

Kohdeavustuksia vuodelle 2024 ei ole vielä myönnetty.

Kokouksen oheismateriaalina on kulttuuripalvelujen vuosikalenteri.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Lautakunta merkitsee saaneensa tiedokseen suunnitelman.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 13

Päihdetilannekyselyn tulokset ja ehkäisevän päihdetyön tilanne Ruskolla

RUSDno-2024-139

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

- 1 Päihdetilannekysely 2023 aikuiset_Aikuiset Rusko (1).pdf
- 2 Varsinais-Suomen Päihdetilannekysely 2023 - tulosten yhteenveto.pdf
- 3 Päihdetilannekysely 2023, nuoret_Nuoret, Rusko.pdf

Varsinais-Suomessa toteutettiin koko maakunnan asukkaille suunnattu päihdetilannekysely marras-joulukuussa 2023. Kyselyn tarkoituksena oli kerätä havaintoja ja mielipiteitä päihteidenkäytöstä ja päihdehaitoista osaksi paikallisen ja alueellisen ehkäisevän päihdetyön kehittämistä. Tuloksissa nousi voimakkaasti esiin sekä aikuisten että nuorten huoli sähkötupakoinnista.

Koko Varsinais-Suomen laajuisena kysely tehtiin nyt toista kertaa. Vuonna 2021 kyselyyn vastasi noin 3 500 asukasta, nyt vastauksia saapui yli kaksi kertaa enemmän, yhteensä yli 8 500 kappaletta. Alaikäisille ja aikuisille toteutettiin hieman erilaiset kyselyt.

Suurin osa vastauksista saatiin alaikäisiltä, jotka muodostivat yli puolet kaikista kyselyyn vastanneista. Seuraavaksi eniten oli 30–49-vuotiaita vastaajia (23 %). Kaksi kolmasosaa vastaajista oli naisia tai tyttöjä. Vastauksia tuli kaikista Varsinais-Suomen kunnista. Ruskolaisia vastaajia oli 65.

Kyselyn tuloksissa Ruskolla korostuvat sähkötupakoinnin yleistyminen ja nuorten huoli läheisten päihteidenkäytöstä. Nuorista vastaajista 64 % oli sitä mieltä, että Ruskolla sähkötupakoidaan liikaa. 79 % aikuisista vastaajista toivoi, että alaikäisten sähkötupakointiin puututtaisiin enemmän.

Päihdetilannekysely kertoo, että 24 % nuorista ja 12 % aikuisista vastaajista on pelännyt Ruskolla julkisella paikalla kohtaamiaan päihtyneitä. Kyselyssä toivottiin myyntiin tiukempia linjauksia. Esimerkiksi alkoholin myyntiin päihtyneelle henkilölle 75 % vastaajista toivoi Ruskolla tiukempaa suhtautumista kaupoissa.

Noin 28 % aikuisista ja 32 % nuorista oli ollut huolissaan läheisensä päihteidenkäytöstä. Tupakoinnista huolissaan oli noin 35 % aikuisista ja nuorista. Kyselyyn vastanneista ruskolaisista aikuisista 21 % kokee, että alkoholia käytetään kunnassa liikaa, kun taas nuorista jopa 37 % oli samasta asiasta huolissaan. Yli 40 % aikuisista ja yli 50 % nuorista vastaajista kertoi, että heiltä on kysytty alkoholinkäytöstä tai tupakoinnista terveydenhuollon vastaanotolla viimeisen vuoden aikana.

Kyselyn avulla on tarkoitus kehittää ehkäisevää päihdetyötä niin alueellisesti kuin paikallisesti. Tulosten mukaan päihteidenkäytön vähentämiseen saatavasta avusta

kyselyyn vastanneilla aikuisilla on vähän tietoa. Sen sijaan nuorista noin 70 % tietää, mistä apua ja tukea löytyy.

Myös ehkäisevä päihdetyö koetaan Ruskolla melko vieraaksi asiaksi. Vain 7 prosenttia aikuisista vastaajista kertoo ehkäisevän päihdetyön olevan itselleen tuttua.

Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan lakisääteistä toimintaa, ja se kohdistuu pääosin nuoriin. Nuorten parissa ehkäisevää päihdetyötä tehdään paljon koulujen arjessa sekä päihdekasvatuksen kautta. Opiskeluhuollossa, kouluterveydenhuollossa ja nuorisotyössä puututaan matalalla kynnyksellä tilanteisiin ja edistetään päihhteettömyyttä. Yläkoulussa kasiluokkalaisille järjestetään joka vuosi päihdekasvatustunti. Viime ja tänä vuonna myös 4.-7.-luokkalaisille on annettu valistusta erityisesti sähkötupakasta. Osana ehkäisevän päihdetyön viikkoa järjestetään myös vanhemmille suunnattuja luentoja ja tietoiskuja.

Aikuisille suunnattu ehkäisevä päihdetyö on pitkälti osa sosiaali- ja terveystalvaeluita. Ehkäisevää päihdetyön moniammatillista yhteistyötä koordinoidaan kuntien ja hyvinvointialueen kesken, jotta hyvät käytännöt ja tutkitun tiedon hyödyntäminen vahvistuvat. Esimerkiksi sähkötupakoinnin vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi suunnitellaan muun muassa ammattilaisten koulutuksia ja vanhempien tiedotusta. Myös nikotiinivieroituksen toimintakäytäntöjä ollaan kehittämässä yhteneväisiksi koko alueella.

Ehkäisevä päihdetyö on sisällytetty juuri hyväksyttyyn Ruskon hyvinvointisuunnitelma 2023-2025. Hyvinvointisuunnitelma kokoa yhteen eri toimialoilla ja yhteistyössä tehtävää hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä, ml. ehkäisevän päihdetyön tavoitteet ja toimenpiteet. Kehittämissyhteistyötä tehdään eri toimialojen, Varhan, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa vaikuttavien käytänteiden vahvistamiseksi ja toimintamallien jalkauttamiseksi eri ikäisten kuntalaisten toimintaympäristöissä. Ehkäisevän päihdetyön kannalta moniammatillinen yhteistyö toimiala- ja kuntarajat ylittävästi, tutkitun tiedon hyödyntäminen, hyvät yhteiset käytännöt sekä toimintamallit ovat ydinasioita paikallisen ja eri ikäisille suunnatun ehkäisevän päihdetyön vaikuttavuuden ja näkyvyyden onnistumisessa. Jatkossa Ruskolla ennaltaehkäisevän päihdetyön tueksi on tarvetta vahvistaa verkostollista ja moniammatillista ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen työryhmän työtä.

Hyvinvointijohtaja esittelee tuloksia ja ehkäisevän päihdetyön toimintaa Ruskon kunnan osalta tarkemmin kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää merkitä kyselyn tulokset tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 14

Kuntakohtaiset fyysisen toimintakyvyn Move! -mittaustulokset

RUSDno-2024-143

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

1 rusko_move2023.pdf

Fyysisen toimintakyvyn seurantajärjestelmän Move! -mittauksissa selvitetään oppilaiden kestävyyttä, voimaa, nopeutta, liikkuvuutta sekä motorisia perustaitoja ja havaintomotorisia taitoja. Move! -järjestelmän tavoitteena on tukea ja kannustaa lapsia ja nuoria oman terveyden, hyvinvoinnin ja fyysisen kunnon ylläpidossa. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyvät mittaukset toteutetaan kaikille 5. ja 8. vuosiluokan oppilaille ja ne voidaan tehdä toimintarajoitteisten osalta sovelletusti. (www.oph.fi/fi/move)

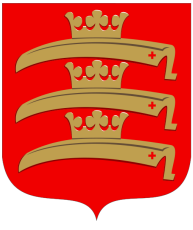
Move! -mittaustulokset kertovat kuntatasolla perusopetusikäisten lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn tilasta. Tulosraporttia voidaan hyödyntää kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydentilan seurannassa, koulujen liikunnanopetuksessa, kouluterveydenhuollon järjestämissä terveystarkastuksissa sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa. Valtakunnalliset, maakunta- ja kuntakohtaiset tulokset on julkaistu joulukuussa OPH:n sivustolla <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/move-mittaustuloksia>.

Ruskon perusopetuksen 5.-luokkalaisia osallistui mittauksiin 99 oppilasta, 8.-luokkalaisia 73 oppilasta, yhteensä 172 oppilasta. Kuntakohtaiset tulokset mittauksista ovat oheismateriaalina.

Valtakunnallisesti perusopetuksen 5.- ja 8.-luokkalaisten toimintakyvyn lasku on tasaantunut ja jopa osin parantunut edelliseen mittauskertaan 2022 ja valtakunnallisesti verrattuna. Silti tulokset ovat edelleen huolestuttavia: noin 35 (2022: 40) prosentilla oppilasta toimintakyky voi aiheuttaa haasteita arjen jaksamiseen.

Ruskolla 8. luokkalaisista pojista 20 %:lla ja tytöistä 32,4 %:lla sekä 5.-luokkalaisesta pojista 50 %:lla ja tytöistä 37,5 %:lla fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Kokonaistuloksissa 5. luokkalaisista 43,6 %:lla ja 8. luokkalaisista 26,1 %:lla ja molemmilla luokka-asteilla yhteensä siis 36,2 %:lla todettiin vastaavia riskejä. Laskennassa on huomioitu kaikki fyysisen toimintakyvyn osa-alueet. Erityisen huolestuttava tulos on siis 5.-luokkalaisten poikien osalta.

Move! -mittaustuloksia hyödynnetään kuntatasolla hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa moniammatillisesti koulujen, kouluterveydenhuollon ja liikunta- ja nuorisopalveluiden yhteistyössä. Juuri hyväksytyssä hyvinvointisuunnitelmassa on

asetetty tavoitteita ja toimenpiteitä lasten ja nuorten fyysisen kunnon kohentamiseksi. Tulevassa kohdeavustusjaossa painotetaan hyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.

Hyvinvointijohtaja esittelee tarvittaessa tarkempia kuntakohtaisia tuloksia kokouksessa.

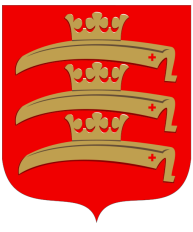
Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta merkitsee Move!-mittausten kuntakohtaiset tulokset syksyn 2023 osalta tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 15

Voimaa vanhuuteen -ohjelman mukaiset toimenpiteet

RUSDno-2024-140

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Keväällä 2023 käynnistynyt kolmevuotinen Voimaa vanhuuteen -ohjelma on rakentanut saumatonta palvelupolkua hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen välille Varsinais-Suomessa. Palvelupolussa iäkkäät, joilla on alkavia liikkumis- ja toimintakyvyn haasteita, löydetään ja ohjataan tarvittavien palveluiden piiriin.

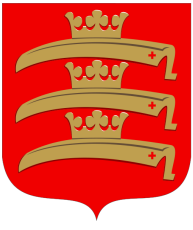
Voimaa vanhuuteen -ohjelman tavoitteena on lisätä iäkkäiden voima- ja tasapainosisältöistä ryhmäliikuntaa, liikuntaneuvontaa, ulkoilua ja vertaisohjattua toimintaa. Varsinais-Suomen alueellista Voimaa vanhuuteen -toimintamallia on rakentamassa Ikäinstituutti yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja sen 26 kunnan sekä Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkoston kanssa.

Ruskon kunta on hyväksytty mukaan ohjelmaan. Ohjelmaan on osallistuttu paitsi kehittämällä työryhmissä palvelupolkuja, pilotoimalla konkreettisia palvelukokeiluja Ruskolla. Loppusyksystä 2023 suunniteltiin yhdessä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen kanssa voima- ja tasapainoliikuntaryhmä, johon asiakkaat ohjattiin pääosin Varhan palvelujen kautta. Ryhmä oli suunnattu asiakkaille, jotka eivät toimintakuntonsa puolesta voineet osallistua tavallisiin ikääntyneille suunnattuihin liikuntaryhmiin, mutta jotka eivät toisaalta olleet vielä hyvinvointialueen palvelujen piirissä. Lisäksi on kampanjoitu ikäihmisten omatoimisen liikunnan ja aktiivisuuden edistämiseksi Voimaa vanhuuteen -ohjelman viestintäsuunnitelman mukaisesti. Vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa on aloitettu suunnittelu kuluvan vuoden toiminnan osalta koskien mm. ulkokuntolaitteiden opastusta ja matalan kynnyksen liikuntatuntien järjestämistä.

Ruskolla on jatkettu ohjelman tavoitteiden mukaisesti liikuntaneuvonnan kehittämistä yhdessä terveyskeskuksen kanssa. Vuoden alussa on käyty neuvotteluja terveyskeskuksen ylilääkärin kanssa palveluketjun tiivistämiseksi. Liikuntaneuvonnan kehittämiseen kunta on saanut ja kuluvalle vuodelle hakenut aluehallintovirastolta haettavaa avustusta ikäihmisten liikunnan edistämistyöhön (Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset). Tulevassa yhdistysten kohdeavustushaussa tullaan painottamaan ohjelman mukaisia toimenpiteitä.

Voimaa vanhuuteen -ohjelman kriteerit kunnalle ovat seuraavat:

- Kunta kuuluu Varsinais-Suomen hyvinvointialueeseen. Myös aiemmin ohjelmassa olleet kunnat voivat hakea uudestaan.
- Kunnanhallitus tai lautakunta on tehnyt päätöksen ohjelmaan hakemisesta.

- Kunta on tehnyt aiesopimuksia erityyppisten järjestöjen, kuten kansanterveys-, liikunta- ja eläkeläisjärjestöjen kanssa Voimaa vanhuuteen -työn toteuttamiseksi.
- Kunnassa on valmiina tai tarvittaessa kunta nimeää poikkisektorisen yhteistyöryhmän, joka ottaa vastuulleen Voimaa vanhuuteen -toiminnan etenemisen. Ryhmässä on edustajat liikunta-/vapaa-aika-, kulttuuri- ja sivistystoimesta, vanhusneuvostosta sekä järjestöistä ja urheiluseurasta.

Voimaa vanhuuteen toimintamallia on esitetty Varhan ja alueen kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspintamalliksi. Asiaa on käsitelty Varsinais-Suomen kuntien liikuntatoimijoiden Rajattomasti liikuntaa -verkostossa sekä Varhan ja alueen kuntien virallisissa yhteistyöneuvotteluissa 8.3.2023. Toimintamalli on esitetty kirjattavaksi yhdeksi toimenpiteeksi valmistelussa olevaan alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan ikääntyneiden toimintakyvyn edistämisen tavoitetta toteuttavaksi osaksi.

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää merkitä Voimaa vanhuuteen -ohjelman mukaiset toimenpiteet Ruskolla tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 16

Hyvinvointitoimialan myöntämät kohdeavustukset 2024

RUSDno-2024-114

Valmistelija / lisätiedot:

Jari Hjelm, Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö, jari.hjelm@rusko.fi
Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Oheismateriaali

1 kohdeavustusten aikataulu.pdf

Hyvinvointitoimiala myöntää 3.-4. sektorille kohdeavustuksia toiminnan kehittämiseen, muihin perusteltuihin tarkoituksiin sekä hyvinvoinnin edistämiseen Ruskon kunnassa. Kohdeavustusten lisäksi myönnetään 1000€ arvoinen erityisavustus vapaaehtoistyön ja talkootyön kiinnostavuuden ja arvostuksen kasvattamiseksi. Mahdollisuutta uusien kumppanuussopimusten laatimiseen tarkastellaan kohdeavustushaun jälkeen.

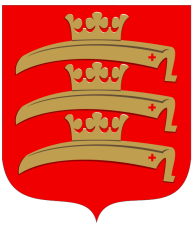
Avustuksilla on kaksi hakuaikaa, pääasiallinen hakuaika keväällä ja jälkihaku kesän jälkeen, jos avustuksia on jäänyt myönnettäväksi. Vapaaehtoistyön erityisavustus myönnetään kuitenkin jo keväällä järjestettävän ideakilpailun ja yleisöäänestyksen pohjalta, tavoitteena saada kauden tilaisuuksiin riittävästi tekijöitä.

Vuonna 2024 avustuksen myöntämisen kriteerit perustuvat ensisijaisesti kunnan laajaan hyvinvointikertomukseen ja sen pohjalta nousevaan neljään hyvinvoinnin kehittämisen painopistealueeseen tai teemaan. Teemat ovat ikäkausikohtaisia:

- Lasten terveellinen, turvallinen ja rauhallinen ympäristö; Lapsuudessa helposti saatava tuki on investointi yksilön hyvinvointiin ja kunnan elinvoimaan
- Nuorten henkinen hyvinvointi; Turvallinen ja virikkeellinen lähiympäristö ja -yhteisö edistävät hyvinvointia
- Työikäisten palvelukokemus; Osallistuva ja vastuullinen kuntalainen huolehtii itsestään ja muista
- Ikäihmisten elämänlaatu; Arvokas vanhuus turvataan ennakoivasti muuttamalla palvelurakennetta

Avustuksia myönnetään edelleen aiempien vuosien tapaan perusteltuihin tarkoituksiin, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaan sekä yhdistystoiminnan kehittämiseen erityisesti, jos avustus liittyy johonkin ym. painopistealueista.

Erityisavustuksena myönnetään 1000€ ideakilpailun ja yleisöäänestyksen pohjalta toteutettavaan vapaaehtoistyön kiinnostavuutta ja talkoohenkeä edistävän kampanjan toteuttamiseen.

Avustusten hakuaikaa edeltää kaksi yleistä infotilaisuutta, joiden tarkoituksena on tarjota kolmannen ja neljännen sektorin toimijoille mahdollisuus keskinäiseen ajatustenvaihtoon, ideoiden kypsyttelyyn, palautteeseen avustusideoista sekä hakea kumppania avustuksen käytön toteuttajaksi. Tilaisuudet järjestetään kummassakin kunnanosassa lähitapaamisena.

Avustuksista päättää viranhaltijavalmistelun pohjalta hyvinvointilautakunta.

Etusijalla avustuksia myönnettäessä ovat

• **hyvinvointikertomuksen ja -ohjelman painopistealueiden sekä toimenpiteiden mukaiset kuntalaiselle mielekkäät ja yleishyödylliset teot:**

o **Lasten terveellinen, turvallinen ja rauhallinen ympäristö**

- esim. äiti- ja perheryhmätapaamiset, perhekahvilatoiminta
- esim. lasten lukemaan innostamisen sisällyttäminen osaksi yhdistyksen toimintaa
- esim. valvottu vapaa-ajan harrastustoiminta
- esim. liikunnan ihmemaa -konsepti
- esim. perheliikunta tai temppukerhot
- esim. babykino -Elokuvalisenssi -toiminta Ruskotalolla
- esim. liikenneturvallisuuteen liittyvät teot

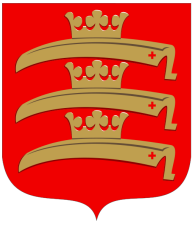
o **Työikäisten palvelukokemus**

- esim. monipuoliset liikuntaharrastukset
- esim. monipuoliset ja kiinnostavat tapahtumat
- esim. kulttuuritarjonnan laajentaminen ympärivuotiseksi
- esim. ympäristön viihtyisyydestä huolehtiminen
- esim. kulttuurisisällöt osana yhdistystoimintaa
- esim. koirakoulut, luontoretket tai muut kunnanosan yhteiset kivat tekemiset

o **Nuorten henkinen hyvinvointi**

- esim. nuorille mielekkäät vapaa-ajan kulttuuri- ja liikuntaharrastukset
- esim. mun juttu – nuorilta nuorille liikuntamallin soveltaminen

o **Ikäihmisten elämänlaatu**

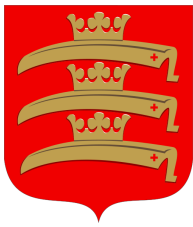
-
- esim. hakeutuvat kulttuuripalvelut
 - vapaaehtoisten lukijoiden ja soittajien järjestäminen palvelutaloihin
 - vapaaehtoisten järjestäminen kirjaston kotipalvelun kassitoimittajaksi
 - esim. Voimaa vanhuuteen -ohjelman toteuttaminen
 - maksuton, kummassakin kunnanosassa järjestettävä senioritanssitoiminta
 - Voimaa vanhuuteen – ohjelman kolmen kuntaosallistujan koulutus- ja matkakulut
 - esim. kylä- tai nuorisotalkkaritoiminta
 - esim. kaveritoiminnan järjestäminen (kulttuuri- ja Fölikaveri, ystävätoiminta)
 - esim. yhteisen päivätoiminnan järjestäminen
 - esim. kuljetusavun järjestäminen

Kuntosalitoimintaan haettavat avustukset myönnetään ensisijaisesti yhdistyksille kunnan omiin kuntosaleihin käyntikertoina, ei rahallisesti.

- **infotilaisuuksissa työstetyt hakemukset**
- **tapahtumiin**, yhdistystoiminnan kehittämiseen sekä muihin perusteltuihin tarkoituksiin haetut avustukset.

Avustusmäärää arvioitaessa sovelletaan samoja, kunnanhallituksen hyväksymiä kriteereitä, kuin aiempina vuosina:

- Haettavan avustuksen määrä ja hakijan perustelut avustuksen myöntämiseksi
- Avustettavan toiminnan sisältö, laatu, laajuus, vakiintuneisuus ja vaikuttavuus
- Avustuksen käytön suunnitelmallisuus
- Hakijan yleishyödyllisyys sekä kyky tarjota ja kehittää sellaisia toimintoja, jotka edistävät kuntalaisten arjessa toimimista
- Avustettavan toiminnan suhde alan lainsäädäntöön, kuntastrategiaan, hyvinvointisuunnitelmaan ja yhdistysohjelmaan
- Hakijan taloudellinen tilanne, mahdollinen markkina-asema sekä edellisenä vuonna saatu avustusmäärä

- Mikäli useampi yhdistys hakee avustusta samansisältöiseen toimintaan, kiinnitetään huomiota järjestön kykyyn tehdä yhteistyötä ja suositetaan yhteistyössä järjestettyä toimintaa

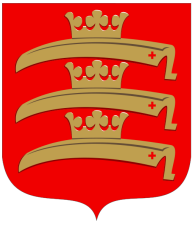
Hakukelpoisia ovat kolmannen ja neljännen sektorin toimijat, jos avustettava toiminta kohdistuu ruskolaisiin.

Viime kädessä Ruskon kunnan hyvinvointitoimialan avustukset -asiakirja (Khall 25.3.2021 § 68) ohjaa avustusten hakua ja myöntämistä. Avustusten myöntämisestä päättää hyvinvointilautakunta monialaisen viranhaltijavalmistelun pohjalta.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia ja niitä haetaan ensisijaisesti sähköisesti. Hakulomakkeessa ilmoitetaan, mihin tarkoitusta avustusta hakee ja miksi taloudellinen apu on siihen tarpeen. Liitteenä toimitetaan avustuksen käytön suunnitelma ja kululaskelma. Lisäksi hakijaa pyydetään luokittelemaan, mihin neljästä hyvinvointiohjelman painopistealueesta hakemus lukeutuu. Hakijoilta voidaan pyytää tarkennuksia myönnettävän avustusmäärän arvioimiseksi.

Avusten aikataulu

Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu
Lautakuntakäsittely 12.3. Avustuskriteerit		Lautakunta käsittely?	Lautakuntakäsittely
Avustuskiihdyttämö t 18.3., 25.3.	Avustusten pääasiallinen haku aika 27.3.-26.4.	Avustuspää tösten valmistelu	
Vapaaehtoistyökam panja ma 18.3. - su 7.4.	Vapaaehtoistyökampanja ma 18.3. - 7.4. Ideasta äänestys 8.-12.4. ja avustuksen myöntäminen		Avustukset maksuun?
Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu
Avustuksert maksuun?	Avustusten käyttö	Avustusten käyttö Avustusten toinen haku aika 16.-29.9.	Avustusten käyttö Lautakuntakäsittely?
Marraskuu	Joulukuu		
Avustusten käyttö	Avustusten käytön raportointi Kumppanuussopimustilanteen tarkastelu		

Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää toimialan avustusten myöntämisestä esityksen mukaan ja valtuuttaa toimialan viranhaltijat myöntämään vapaaehtoistyön harkinnanvaraisen erityisavustuksen 1000€ ideakilpailun pohjalta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 17

Erityisryhmien liikunta-avustuksien myöntäminen

RUSDno-2024-142

Valmistelija / lisätiedot:

Erkki Korpela, erkki.korpela@rusko.fi

Oheismateriaali

1 Erityisryhmien liikunta-avustus 2023.pdf

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Avustusjärjestelmän mukaisesti erityisryhmille jaetaan liikunta-avustuksia. Avustus on tarkoitettu henkilöille, jotka vammansa vuoksi kuuluvat erityisryhmään. Avustusta haetaan kuluneen vuoden liikunnasta aiheutuneisiin kuluihin tositteiden mukaan. Avustus yhdelle hakijalle on pääsääntöisesti enintään 85 € tai harkinnan mukaan.

Erityisryhmien liikunta-avustus on ollut haettavissa helmikuun ajan ja siitä on tiedotettu Ruskolainen-lehdessä. Avustusta on voinut hakea vapaamuotoisella hakemuksella sekä toimittamalla tositteet kuluista.

Liikuntapalveluvastaava on valmistellut ehdotuksen jaettavista avustuksista. Ehdotus sisältää henkilötietoja, joten se on salassa pidettävä (julkisuuslaki (621/1999) § 24).

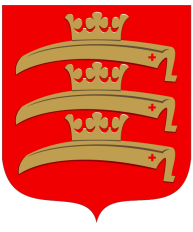
Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää myöntää erityisryhmien liikunta-avustukset valmistellun ehdotuksen mukaan.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 18

Matalan kynnyksen kasvatuksellisen tuen palvelujen hankinta

RUSDno-2024-144

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Hyvinvointilautakunta päätti 13.9.2022 § 76 valtuuttaa hyvinvointijohtajan hankkimaan matalan kynnyksen kasvatuksellisen tuen palveluja eli ns. nanny-palveluja. 13.12.2022 § 104 lautakunta päätti valtuuttaa hyvinvointijohtajan solmimaan matalan kynnyksen kasvatuksellisen palvelun (ml. ikäihmisten vapaaehtoistoiminnan käynnistämisen) jatkoa koskevan sopimuksen siihen asti, kunnes tehtävään saadaan rekrytoitua työntekijä. Palvelusopimus solmittiin ainoan tarjouksen jättäneen MLL V-S piirin Perhepalvelut Oy:n kanssa. Sopimus on uusittu puolivuositain (pl. kesän loma-aika).

Vuoden 2024 talousarviossa on varattu määräraha vastaavan palvelun palveluostoon, mutta henkilötyövuosia ei ole aiempaan tapaan varattu. Em. syystä ja palvelun kokonaishinnan vuoksi on tarpeen pyytää uudet tarjoukset palvelun tuottamisesta.

Palvelun hankinnasta esitetään pyydettyväksi tarjoukset vähintään kolmelta palveluntarjoajalta. Tarjouspyynnössä tarjousten vertailuperuste on kokonaistaloudellinen edullisuus, joka muodostuu pääosin laadullisista kriteereistä. Tarjouksissa kysytään myös mahdollisia optioita. Saaduista tarjouksista tehdään hankinnan laajuuspisteiden arviointi moniammatillisessa työryhmässä.

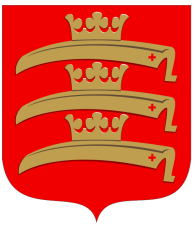
Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää valtuuttaa hyvinvointijohtajan lähettämään tarjouspyynnöt matalan kynnyksen kasvatuksellisen palvelun hankinnasta.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 19

Vastaus kuntalaisaloitteeseen koskien synnytyskorvauksen palauttamista

RUSDno-2024-150

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Jasmin Mäntylä on tehnyt seuraavan sisältöisen kuntalaisaloitteen koskien synnytyskorvauksen palauttamista:

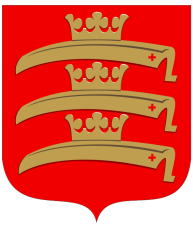
"Tämän aloitteen tarkoituksena on saattaa takaisin kuntalaisten käyttöön vuosina 2019-2022 voimassa ollut synnytyskorvaus. Kunnanjohtaja Kari Lehtiseltä 31.5.2023 puhelimitse saadun tiedon mukaan korvaukset ovat päättyneet Raision ja Ruskon yhteisvastuualueen loppumiseen vuodenvaihteessa 2022-2023 Varsinais-Suomen hyvinvointialueen syntymisen myötä. Raisiossa päätös on jo tehty, mutta Ruskolta tämä päätös uupuu.

Ruskon kunta on vuosina 2019-2022 korvannut äideille synnytykseen liittyvän vuodeosastohoidon omavastuuosuuden. Maksuttomuus on kattanut sekä ensi- että uudelleensynnyttäjien kaikki synnytyksen jälkeiset osastovuorokaudet. Maksuttomuus on koskenut myös perhehuoneen käyttöä. Tämän käytännön tavoitteena on ollut antaa kunnasta lapsiperhemyönteinen kuva ja houkutella uusia asukkaita. Tyks on laskuttanut omavastuuosuuden suoraan kunnalta. (Lähde: <https://yle.fi/a/3-10566538>) Vuonna 2023 maksukatto on 692 euroa. (Lähde: <https://sosiaaliturvaopas.fi/maksut/#73>) Tilastokeskuksen mukaan vuosina 2019-2022 Ruskolla on syntynyt keskimäärin 63 lasta vuodessa.

"Lapsuudessa helposti saatava tuki on investointi yksilön hyvinvointiin ja kunnan elinvoimaan" Edellä mainittu on suora lainaus Ruskon kunnan hyvinvointiohjelmasta (Lähde: https://rusko.fi/wp-content/uploads/2021/12/TALOUSARVIOKIRJA-2023_20221128_lop1.pdf). Kuten hyvinvointiohjelmassakin on todettu, sijoitus lapsiin on aina investointi tulevaisuuteen. Onko hyvinvointiohjelman vastaista jättää tällainen tuki kuntalaisilta pois?

"Ilmainen synnytys" nostaa Ruskon imagoa ympäristökuntiin verrattuna ja lisää houkuttelevuutta perheellisäystä suunnitteleville. Tämä huolehtisi tulevaisuudessakin Ruskosta kasvavana kuntana.

Kunnan suunnalta taloudellinen tuki synnytyskuluihin on merkittävä kädenojennus kuntalaisille. Uuden perheenjäsenen myötä taloudelliset menot kasvavat ja vauvaan liittyvät hankinnat horjuttavat taloutta. Monelle lapsiperheelle satojen eurojen synnytyslasku tekee ison loven budjettiin. Jatkuvat elinkustannusten kasvu ja taannoinen lainojen korkojen äkillinen nousu myös osaltaan ajavat perheitä taloudelliseen ahdinkoon. Valtaosa ruskolaisista on omistusasujia, joten yhteiskunnalta taloudellista tukea on haastava saada. Synnytyskulujen korvaaminen helpottaa kuntalaisten taloudellista pärjäämistä. Kunnan talousarviokirjan mukaan kuntataloudessa on kaksi vahvaa vuotta takana, joten varmasti varoja korvausten jatkamiseen löytyy.

Mikäli aloite menee läpi, olisi myös tasapuolisuuden nimissä tärkeää, että alkuvuoden aikana syntyneiden vauvojen vanhemmat pystyisivät hakemaan korvausta takautuvasti.

Pidetään Rusko elinvoimaisena ja lapsiperheiden idyllinä jatkossakin!"

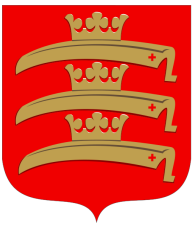
Kunnanhallitus on päättänyt 19.6.2023 § 154 merkitä aloitteen tietoonsa saatetuksi ja lähettää sen hyvinvointilautakunnan valmisteltavaksi.

Raision kaupunki on korvannut synnyttävälle äideille synnytykseen liittyvän vuodeosastohoidon omavastuuosuuden 1.1.2019 alkaen hyvinvointialuesiirtymään asti 31.12.2022. Raision ja Ruskon sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen vuoksi korvaus on koskenut myös ruskolaisia synnyttäjiä. Maksuttomuus on kattanut sekä ensi- että uudelleensynnyttäjien kaikki synnytyksen jälkeen osastolla vietettävät vuorokaudet että mahdolliset perhehuonetta koskevat kustannukset. TYKS on laskuttanut omavastuuosuuden suoraan Raision kaupungilta, ja yhteistoiminta-alueen kustannusjaon myötä kustannukset ovat kohdistuneet em. vuosina myös Ruskon maksuosuuksiin.

Määräraha korvausta varten on 2019–2022 ollut varattuna Raision kaupungin sosiaali- ja terveystalouden lautakunnan talousarvioon. Vuonna 2022 synnytyksiin liittyviä kustannuksia korvattiin yhteensä yhteistoiminta-alueella 66 835 euroa ja synnytyksiä oli yhteensä 273 kpl, jolloin keskimäärin synnytys kustansi kunnille noin 245 euroa (luvuissa mukana sekä Raision että Ruskon kustannukset/synnytykset). Raision arvion mukaan Ruskon osuus kustannuksista on vuosien 2019–2022 aikana ollut 10 000–15 000 euroa per vuosi.

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä asiasta ei ole tehty erillisiä päätöksiä eikä määrärahaa ole varattu Ruskon kunnan talousarvioon. Jälkikäteen mm. Raision kaupunki on päättänyt jatkaa aiempaan tapaan synnytyksiin liittyvien vuodeosastohoidon omavastuuosuuksien korvaamista vuoden 2023 aikana. Osana päätöstä Raision kaupunki on lisäksi päättänyt "selvittää, miten hyvinvointialue käsittelee kuntien välisiä eroja vastaavanlaisten kustannusten osalta ja asia otetaan käsittelyyn talousarviovalmistelussa, mikäli hyvinvointialue ei asiaa käsittele". Varsinais-Suomessa synnytyksiin liittyvien vuodeosastohoidon omavastuuosuuksien korvaamisesta myönteisen päätöksen ovat Varsinais-Suomen hyvinvointialueen mukaan tehneet alueen kunnista myös Laitila ja Taivassalo. Muissa Varsinais-Suomen kunnissa vastaavasta korvauksesta ei tiettävästi ole tehty päätöksiä.

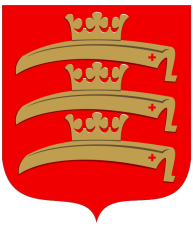
Hyvinvointialueet ovat itsehallinnollisia alueita, jotka ovat vastanneet vuoden 2023 alusta lähtien sekä sosiaali- ja terveystalouden että pelastustoimen tehtävien, jotka ovat olleet aiemmin kuntien vastuulla, järjestämisestä. Hyvinvointialueille myönnetään valtion rahoitusta hyvinvointialueen asukasmäärän, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvetta kuvaavien tekijöiden, asukastiheyden, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, saamenkielisyyden, yliopistosairaalalisän, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimien ja pelastustoimen riskitekijöiden perusteella. Näissä määrätymistekijöissä on otettu huomioon etenkin alueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarve (ml. synnytysten määrä) sekä asukasmäärä.

Hyvinvointialue päättää saamansa valtion rahoituksen kohdentamisesta tehtäviensä hoitamiseen. Samaan aikaan hyvinvointialueella on oikeus periä asiakas- ja käyttömaksuja järjestämiensä palvelujen käytöstä siten kuin siitä erikseen säädetään sekä päättää maksutulojen käytöstä. Vuonna 2024 kalenterivuoden aikana asiakkaalle aiheutuville terveydenhuollon kustannuksille on säädetty vuotuinen maksukatto, joka on 762 euroa. Kun asiakaskohtainen maksukatto ylittyy, asiakas voi hakea siitä todistuksen, jonka perusteella palvelut ovat pääosin maksuttomia loppuvuoden ajan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävistä asiakasmaksuista määrätään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) ja asetuksessa (912/1992). Asiakasmaksupäätökseen tai asiakasmaksua koskevaan laskuun tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä säädetään asiakasmaksulain 11 §:ssä, jonka mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin, kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai hänen perheensä toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden täyttämistä. Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulosta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. Varhassa maksujen alentaminen ja perimättä jättäminen koskee sosiaalihuollon maksuja sekä terveydenhuollon tulosidonnaisia maksuja. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen ei koske terveydenhuollon tasamaksuja. Varsinais- Suomen hyvinvointialue ei siis ole tehnyt päätöstä siitä, että maksamatta olevia terveydenhuollon tasamaksuja alennettaisiin tai jätettäisiin perimättä sillä perusteella, että maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista, eikä huollollisista syistä. Palvelut tuottava hyvinvointialue voi kuitenkin päättää, että muitakin kuin 1. momentissa tarkoitettuja maksuja voidaan jättää perimättä tai alentaa 1. momentissa tarkoitetuilla perusteilla; tai maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Synnytyksiin liittyvien vuodeosastohoidon omavastuuosuuksien korvaaminen erikseen kunnan toimesta olisi kaikkia ko. kuntalaisia synnyttäneitä koskeva etuus, joka kohdistuisi kaikille lapsiperheille eli tukea kohdistuisi väistämättä myös niille, jotka eivät sitä taloudellisesti tarvitsisi. Korvaus ei ottaisi huomioon synnyttäneiden tosiasiallista tarvetta ko. korvaukseen eikä henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä, vaan universaali korvaus olisi siis synnytyksestä maksettava etuus, jonka tarkoituksena ei olisi kompensoida menoja lapsiperheiden välillä vaan lapsiperheiden ja lapsettomien välillä. Mikäli korvauksella tavoiteltaisiin lapsiperheiden taloudellisen tilanteen tukemista, kuten aloitteessa viitataan, olisi tarkoituksenmukaista kohdistaa korvaus niille perheille, joiden taloudellinen tilanne edellyttäisi korvauksen maksamista. Tämän arvioiminen kuitenkin kunnan toimesta on vaikeaa. Ensisijaisesti myös on hyvinvointialueen tehtävä ja päätösvallassa päättää, alennetaanko tai jätetäänkö sen järjestämien terveydenhuollon palvelujen (tasa)maksuja perimättä sillä perusteella, että maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista tai huollollisista syistä.

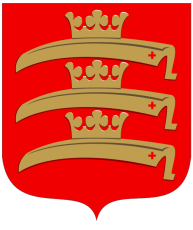
Vaikka kunnilla on yleistoimivalta sen suhteen, mitä palveluja ja maksuja ne korvaavat asukkailleen, voidaan myös pohtia, missä suhteessa eräänlaisena lisäkompensaationa kunnan maksamat asiakasmaksut tietyille väestöryhmälle saattaisivat laajassa mittakaavassa olla ristiriidassa hyvinvointialueuudistuksen tavoitteiden kanssa esimerkiksi alueellisen yhdenvertaisuuden tai terveyserojen kaventamisen näkökulmasta. Hyvinvointialueiden asioista, ml. asiakasmaksut, päätetään osana hyvinvointialueiden omaa poliittista päätöksentekoa, johon jokaisella alueen äänioikeutetulla asukkaalla on mahdollisuus vaikuttaa.

Taloudellisesti Ruskon kunnan yhteistoiminta-alueen maksuosuuksissa maksamat kulut koskien synnytyksiin liittyviä vuodeosastohoidon omavastuuosuuksia ovat olleet n. 10 000–15 000 euroa per vuosi. Nykyisen maksukaton mukaan laskennallinen maksimihinta synnytyksestä aiheutuvien terveydenhuollon kulujen korvaamiselle kuitenkin tarkoittaisi Ruskon osalta (aloitteessa todetun keskimääräisen 63 synnytyksen vuositasolla) 48 006 euron vuosittaista kuluja. Periaatepäätös kulujen korvaamisesta edellyttäisi siis em. maksimisummaan varautumiseen vuosittain kunnan talousarviossa.

Erityiskysymyksinä nousee esiin myös mahdolliset synnytykset ja niitä koskevien asiakasmaksujen korvaaminen ulkomailla, sillä synnytushoitoa koskevien asiakasmaksujen määrä vaihtelee maittain. Nykylainsäädännön mukaan EU-maassa tilapäisen oleskelun aikana tapahtuneen synnytushoidon kustannuksiin voi saada korvausta joko hoitoa antaneen maan sairausvakuutuslaitoksesta tai Kelasta.

Aloitteessa viitataan Ruskon kunnan hyvinvointiohjelman kirjaukseen "lapsuudessa helposti saatava tuki on investointi yksilön hyvinvointiin ja kunnan elinvoimaan" ja kysytään, onko hyvinvointiohjelman vastaista jättää tällainen tuki kuntalaisilta pois? Synnytyskorvausten maksamisesta ei vaikuta juurikaan olevan laadittu selvityksiä tai tutkimuksia. Epävirallisten yhteydenottojen perusteella saatujen tietojen mukaan sosiaali- ja terveysministeriössä ei ole käyty laajaa keskustelua asiasta eikä ministeriöllä ole kattavaa kuvaa korvausten kattamisen nykytilanteesta kansallisesti, saati linjausta asiaan. Ministeriön edustaja toteaa, että on vaikea arvioida, kuinka vaikuttava kannustin synnytysten asiakasmaksujen korvaaminen olisi esimerkiksi väestöpoliittisiin kysymyksiin tai perheen hyvinvointiin. Väestöliiton edustajan mukaan synnytyskorvauksen kattamisen vaikutuksista tai vaikuttavuudesta ei ole tiettävästi tehty selvityksiä tai tutkimusta. Liiton edustajan mukaan asialla ei todennäköisesti ole merkittäviä väestöpoliittisia vaikutuksia, vaan kysymys on enemmänkin kunnan imagoasioista. Vaikkakin asia olisi sinänsä kannatettava, tällä hetkellä ei siis ole saatavilla kattavaa tietoa, olisivatko synnytykseen liittyvien asiakasmaksujen korvaaminen tehokkaampi ja vaikuttavampi investointitapa yksilön hyvinvointiin ja kunnan elinvoimaan kuin jokin toinen.

Aloitteessa todetaan, että "kunnan talousarviokirjan mukaan kuntataloudessa on kaksi vahvaa vuotta takana, joten varmasti varoja korvausten jatkamiseen löytyy". Tulevina vuosina kuntatalouden, kuten koko julkisen talouden näkymät ovat edellisiä vuosia selvästi haastavammat. Omana taustavaikuttajana julkisen taloudellisen tilanteen haasteissa ovat juuri hyvinvointialueiden tuottamat alijäämät. Samaan aikaan

hyvinvointialuesiirtymän myötä kuntien verotulot ovat vastaavassa suhteessa vähentyneet. On odotettavissa, että kunnissa tulee lähitulevaisuudessa löytää enemmänkin talouden tehostamistoimia kuin uusia kulueriä.

Edellä mainittujen näkökohtien valossa, ja koska kuluvan vuoden talousarviossa ei ole varattu ko. määrärahaa, on syytä selvittää asiaa tarkemmin ja odottaa mahdollisia alueellisia tai kansallisia linjauksia asian suhteen.

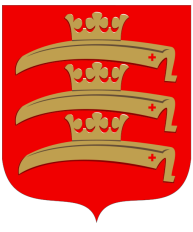
Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä vastauksen aloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

§ 20

Viranhaltijapäätökset

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja, mikko.hulkkonen@rusko.fi

Hyvinvointijohtaja Mikko Hulkkonen ja kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Jari Hjelm on ajalla 1.1.2024 - 8.3.2024 tehneet oheismateriaalin mukaiset päätökset.

Kuntal 51 §:

"Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Mitä I momentissa säädetään, koskee vastaavasti lautakuntia, niiden puheenjohtajia tai johtosäännössä määrättyä kunnan viranhaltijaa asianomaisen lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan siirretyissä asioissa, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai 1 momentissa tarkoitettu johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa 89 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa kuitenkaan ottaa:

lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita; eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita."

Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö

Muut asiat:

§ 1 Lastenkulttuurin perhetapahtumat ja kulttuurisisältöjen hankinta, 29.02.2024

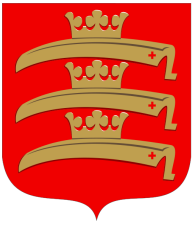
Ehdotus

Esittelijä: Mikko Hulkkonen, Hyvinvointijohtaja

Hyvinvointilautakunta merkitsee hyvinvointijohtaja Mikko Hulkkosen ja kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Jari Hjelman ajalla 1.1.2024 - 8.3.2024 tekemät viranhaltijapäätökset tietoonsa saatetuiksi. Samalla lautakunta toteaa, että se ei käytä em. päätöksiin otto-oikeuttaan.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

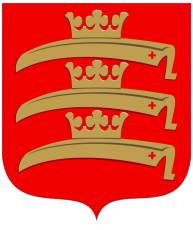
§ 21

Ilmoitus- ja muut asiat

Kokouskäsittely

Lautakunta päätti olla käyttämättä otto-oikeuttaan koskien myös hyvinvointijohtajan tekemää viranhaltijapäätöstä § 1 Luottotappiot 31.12.2023 (RUSDno-2024-77).

Lisäksi lautakunta valtuutti hyvinvointijohtajaa hankkimaan selvityksen koskien toimialan pitkän tähtäimen kehittämistä.

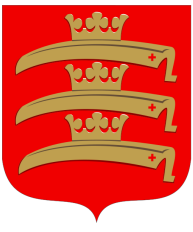

Muutoksenhakukielto

§2, §3, §5, §9, §12, §13, §14, §15, §21

Muutoksenhakukielto

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Oikaisuvaatimus

§1, §4, §6, §7, §8, §10, §11, §17, §18, §19, §20

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön saa tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (**asianosainen**) **sekä kunnan jäsen**. Oikaisuvaatimus on osoitettava sille viranomaiselle jota kyseinen päätös koskee.

Oikaisuvaatimusaika ja päätöksen tiedoksianto

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (**14**) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jollei muuta näytetä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä (7.) päivänä sen jälkeen, kun asiakirja on annettu postin kuljetettavaksi.

Saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan saadun tieto saantitodistuksen osoittamana päivänä. Erillistä tiedoksisaantitodistusta käytettäessä päätöksestä katsotaan saadun tieto todistukseen merkittynä päivänä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun **pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa**. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sähköinen asiakirja täyttää myös kirjallisen asiakirjan vaatimuksen. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon vaaditaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Vaatimuksen perusteineen on käytävä ilmi oikaisuvaatimuksesta. Tekijän on allekirjoitettava oikaisuvaatimus ja siinä on ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä saa Ruskon kunnan keskushallinnosta.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Osoitettava sille viranomaiselle jota kyseinen päätös koskee:

Kunnanhallitus, Hyvinvointilautakunta, Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta, Tekninen lautakunta TAI Tarkastuslautakunta

- **viranomainen: xxxxxx**
- **käynti- ja postiosoite Vanhatie 5, 21290 Rusko**
- **puhelinvaihe 02 4393 511**
- **sähköposti rusko@rusko.fi**